

WNIOSEK O NADANIE TYTUŁU HONOROWY OBYWATEL MIASTA SĘDZISZÓW MAŁOPOLSKI

1. DANE O KANDYDACIE

Imię i nazwisko: **bł. ks. Roman Sitko**

Data i miejsce urodzenia: 30 marca 1880 r. w Czarnej Sędziszowskiej

Data i miejsce śmierci: 12 października 1942 r. w Oświęcimiu

URZĄD MIEJSKI
W SĘDZISZOWIE MAŁOPOLSKIM

wpłynęło dn. **2025-11-12**
l. dz. **25345** podpis **[in]**
dekretoвано dn. **2025-11-13**
do ref. **2M** podpis **[P]**

2. OKREŚLENIE ZASŁUG UZASADNIAJĄCYCH PRYZNANIE TYTUŁU

Roman Sitko urodził się 30 marca 1880 r. w Czarnej Sędziszowskiej jako ósme dziecko Marii i Wawrzyńca Sitko. Kiedy miał sześć lat zmarła mu mama. Trzy lata później ojciec ponownie się ożenił, wtedy zamieszkali wszyscy w Kamionce. Edukację szkolną Roman rozpoczął w Czarnej Sędziszowskiej, później uczęszczał do szkoły w Sędziszowie Małopolskim. W 1892 r. Roman Sitko rozpoczął naukę w rzeszowskim Gimnazjum im. Ks. Stanisława Konarskiego, tam jego kolegą był późniejszy bohater narodowy, gen. Władysław Sikorski. Gimnazjum to uchodziło za najlepsze w Galicji, odznaczało się bowiem bardzo wysokim poziomem nauczania i wychowania. Świadectwo dojrzałości otrzymał z odznaczeniem.

Roman Sitko idąc za głosem powołania wstąpił w 1900 r. do Seminarium Duchownego w Tarnowie. Odbił studia filozoficzne i teologiczne, które zostały uwieńczone przyjęciem święceń kapłańskich 29 czerwca 1904 r. z rąk biskupa Leona Wałęgi. Ks. Roman Sitko jako neoprezbiter został mianowany kapelanem biskupa, prefektem Małego Seminarium Duchownego w Tarnowie oraz notariuszem Kurii Diecezjalnej. W międzyczasie był też katechetą w Gimnazjum w Tarnowie. Pełniąc te funkcje dał się poznać jako kapłan pracowity, lojalny, pokorny i pobożny. Od 1907 r. ks. Roman Sitko pełnił obowiązki katechety w Gimnazjum w Mielcu. Pracował tam gorliwie, troszczył się, aby dzieci i młodzież dobrze poznali zasady wiary i prowadzili życie zgodne z Ewangelią. Dla najuboższej młodzieży oraz dojeżdżającej z okolic Mielca zbudował bursę gimnazjalną z kaplicą i salą, w której urządzano misteria i przedstawienia religijne. W 1921 roku ks. Sitko został mianowany katechetą II Gimnazjum w Tarnowie oraz dyrektorem Bursy św. Kazimierza. W 1922 r. otrzymał nominację na Kanclerza Kurii Diecezjalnej w Tarnowie, którą pełnił przez piętnaście lat. W tym czasie przyczynił się do powstania kościoła ku czci Najświętszego Serca

Pana Jezusa, uczył języka francuskiego w Małym Seminarium, był też komisarzem biskupim w Domu Generalnym Zgromadzenia Sióstr Służebniczek w Dębicy. Jako rektor do kleryków odnosił się z wielką serdecznością i taktem. Stawiał alumnom wysokie wymagania, ale daleki był od rygoryzmu. Najmocniej wychowywał swoją postawą, głęboką pobożnością i kulturą osobistą. Otrzymywał liczne odznaczenia kościelne. Zasługi ks. Romana Sitki doceniły także władze państwowe. Ówczesny prezydent Rzeczypospolitej Polskiej Ignacy Mościcki odznaczył go orderem „Polonia Restituta”. W 1936 r. ordynariusz diecezji tarnowskiej bp. Franciszek Lisowski mianował ks. Romana Sitkę rektorem Wyższego Seminarium Duchownego w Tarnowie. Był szczerze oddanym, troskliwym opiekunem i wychowawcą kleryków. Uczył i wychowywał alumnów dając przykład głębokiej wiary.

Kiedy w 1939 roku wybuchła II wojna światowa seminaria duchowne zostały zamknięte. Ks. Roman Sitko zatroskany o powołania kapłańskie zorganizował w 1940 r. studia teologiczne w Błoniu pod Tarnowem dla starszych kleryków, aby przygotować ich do przyjęcia święceń kapłańskich. Postanowił też, z narażeniem własnego życia prowadzić tajne nauczanie seminaryjne dla młodszych alumnów. 22 maja 1941 r. w uroczystość Wniebowstąpienia Pańskiego gestapo otoczyło kaplicę w Błoniu. Ks. Rektor Roman Sitko wraz z innymi księżmi i alumnami zostali aresztowani. Wywiezieni do Tarnowa byli przesłuchiwanymi, bici i poniżani. Ks. Sitko przez cały czas usilnie starał się o zwolnienie kleryków biorąc całą odpowiedzialność na siebie. 27 sierpnia 1942 r. ksiądz Rektor Roman Sitko został wywieziony do obozu koncentracyjnego w Oświęcimiu, uwięziony w bloku nr 25 i mocno prześladowany przez SS-manów. W październiku 1942 r. ks. Sitko wycieńczony obozowym życiem i codziennym fizycznym wysiłkiem idąc wraz z współwięźniami do pracy upadł z wyczerpania w błoto. Bity przez oprawców niemieckich leżał na ziemi. SS-man nadepnął ciężkim wojskowym butem na szyję księdza i na oczach współwięźniów tak długo naciskał nogą na jego gardło, aż ks. Roman przestał oddychać. Ksiądz Roman Sitko został zamordowany przez hitlerowców 12 października 1942 r. Ciało męczennika zapewne spalono w krematorium.

Wyniesienie ks. Romana Sitki do chwały ołtarzy jako ostatniego ze 108 Męczenników, którzy oddali życie za wiarę w obozach śmierci, dokonał Ojciec Święty Jan Paweł II na Placu Zwycięstwa w Warszawie w dniu 13 czerwca 1999 r.

To, co uderza w życiu bł. Romana Sitki, to niezwykła solidność w wypełnianiu swoich obowiązków, czy to w trakcie całej nauki szkolnej i studenckiej, czy też, po jej ukończeniu, gdy już jako kapłan pełnił rozliczne funkcje. Był to człowiek głębokiej wiary, potężnej wiedzy, ogromnej pokory oraz miłości do powierzonych mu ludzi. Jego

zdolność do poświęcania była jakże wyraźnie widoczna. Ks. Roman Sitko miał świadomość swojego losu, a uwidoczniło się to w momencie aresztowania, gdy wziął całą odpowiedzialność na siebie chcąc ochronić kleryków i innych kapłanów. Przez cały okres uwięzienia zachowywał głęboki pokój wewnętrzny, było to kontynuacją jego wcześniejszej postawy jako kapłana, wychowawcy i przełożonego. Dziś możemy powiedzieć, że był to człowiek i kapłan „święty za życia”.

3. INFORMACJE O WNIOSKODAWCY

Burmistrz Sędziszowa Małopolskiego – Bogusław Kmieć

4. PODPIS WNIOSKODAWCY

BURMISTRZ
SĘDZISZÓW MAŁOPOLSKIEGO
mgr Bogusław Kmieć

Sędziszów Małopolski, dn. 2025-11-12

